

Zalecenia dotyczące
ułatwień dostępności
serwisów internetowych
dla osób
niepełnosprawnych

Zalecenia dotyczące ułatwień dostępności serwisów internetowych dla osób niepełnosprawnych

- ▶ Udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami
- ▶ Wymagania dotyczące poziomu dostępności według wytycznych WCAG 2.0

Co to jest WCAG 2.0 ?

WCAG 2.0 (w tłumaczeniu na język polski: wytyczne dotyczące ułatwień w dostępie do treści publikowanych w internecie) to dokument, który zawiera wskazówki na temat tego, jak budować serwisy internetowe dostępne dla wszystkich. We WCAG szczególnie ważna jest dostępność informacji dla osób z niepełnosprawnościami, ale doświadczenie wskazuje, że dostępność jest ważna z uwagi na wszystkich użytkowników internetu.

WCAG 2.0

Szacuje się, że osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności stanowią 1/7 całej populacji światowej. Nawet przy ostrożnym założeniu, że tylko 1/10 z nich korzysta z internetu, być może słusznym byłoby wprowadzić zalecenia, aby każdy twórca strony internetowej, zanim „zainstaluje” ją w sieci, zapoznał się z dokumentacją WCAG 2.0, a przede wszystkim potrafił z niej korzystać. Nie jest bowiem możliwe, by przeciętny twórca serwisów internetowych, znający szereg języków programowania i zmuszony do nieustannego douczania się, mógł poświęcić wiele czasu na czytanie WCAG.

Normal Text

WCAG AA: **Fail**

WCAG AAA: **Fail**

Sample: **I am normal text**

Large Text

WCAG AA: **Fail**

WCAG AAA: **Fail**

Sample: **I am large text**

Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Wszystkie elementy graficzne powinny mieć związany tekst alternatywny (alt), który opisuje, co znajduje się na grafice lub, jeśli grafika jest odnośnikiem, dokąd prowadzi ten odnośnik. Jeśli grafiki są czysto dekoracyjne, powinny mieć „pusty atrybut alt”.

Normal Text

WCAG AA: **Fail**

WCAG AAA: **Fail**

Sample: `I am normal text`

Large Text

WCAG AA: **Fail**

WCAG AAA: **Fail**

Sample: `I am large text`

Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Należy unikać animowanych elementów, poruszających się tekstów, ponieważ rozpraszają one wszystkich użytkowników, nie tylko z niepełnosprawnością. Niektóre, szczególnie agresywnie i szybko animowane grafiki, mogą stanowić zagrożenie dla osób cierpiących na padaczkę fotogenną!

Normal Text

WCAG AA: **Fail**

WCAG AAA: **Fail**

Sample: I am normal text

Large Text

WCAG AA: **Fail**

WCAG AAA: **Fail**

Sample: I am large text

Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Wszystkie pliki dźwiękowe (audycje, wywiady, wykłady) powinny być uzupełnione o transkrypcję tekstową. Odtwarzacze tych plików zamieszczone na stronie powinny dać się obsłużyć za pomocą klawiatury i być dostępne dla osób niewidomych.

Normal Text

WCAG AA: **Fail**

WCAG AAA: **Fail**

Sample: **I am normal text**

Large Text

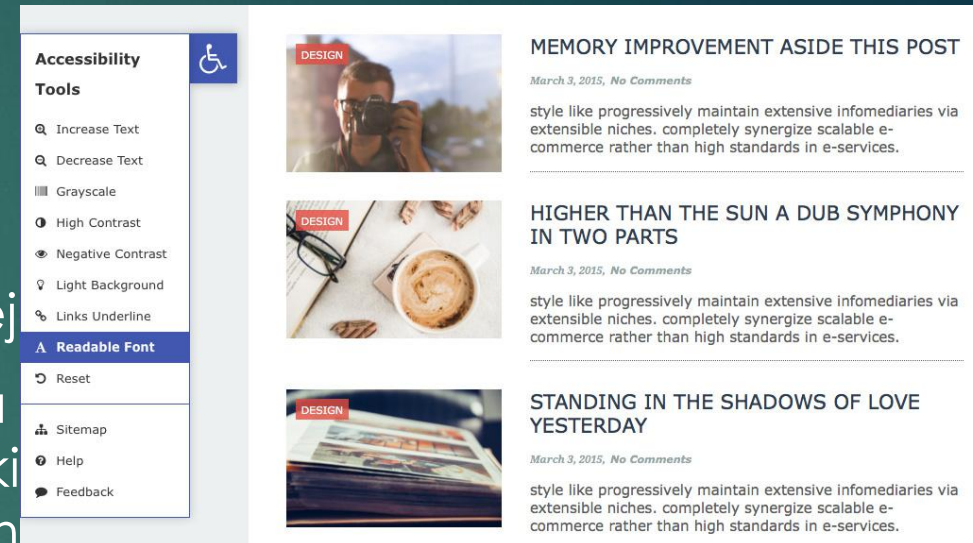
WCAG AA: **Fail**

WCAG AAA: **Fail**

Sample: **I am large text**

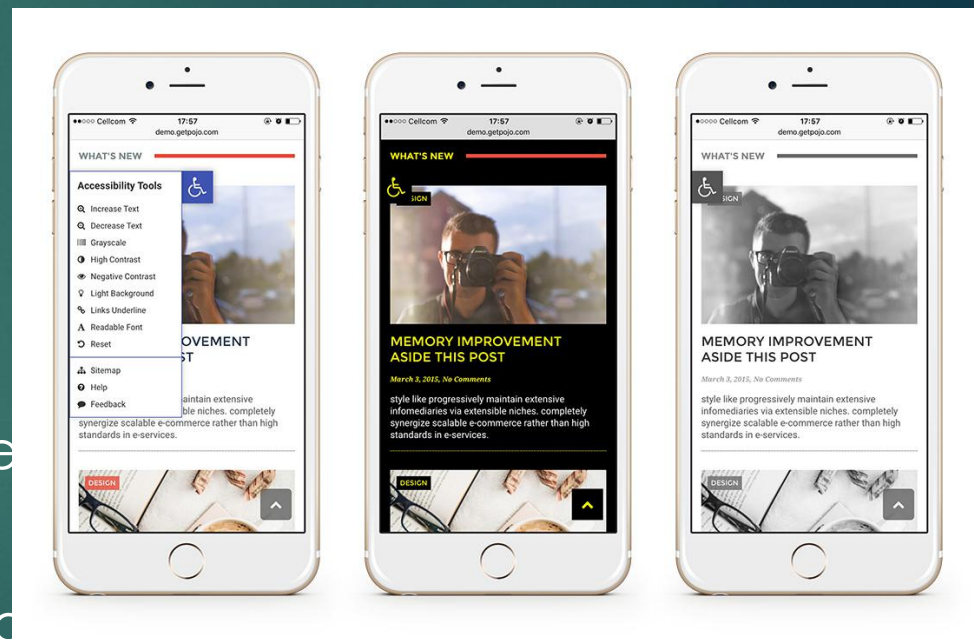
Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Wszelkie pliki multimedialne i Flash powinny być dostępne lub udostępnione w postaci alternatywnej
- ▶ Pliki PDF, Word i inne popularne pliki do ściągnięcia powinny być przygotowane jako dostępne. Np. pliki PDF powinny mieć strukturę, która pomaga osobom niewidomym przeglądać takich dokumentów.

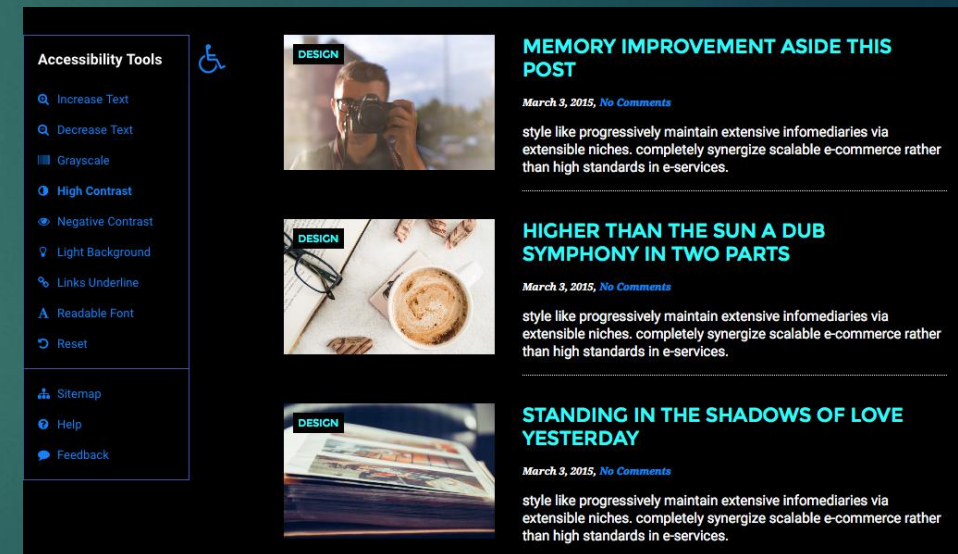
Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Teksty zamieszczone w serwisie powinny być napisane w miarę możliwości w jak najprostszym sposobie, tak aby dostęp do nich miały mniej wykształcone osoby, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną.
- ▶ Teksty powinny być opublikowane w czytelny sposób – podzielone na paragrafy, listy i inne sekcje, nie justowane do prawej strony; skróty literowe powinny być rozwinięte w pierwszym wystąpieniu na każdej stronie. Tekst powinien być uzupełniony o nagłówki (h1-h6), aby osoby niewidome mogły sprawnie przejść do interesującej ich sekcji.

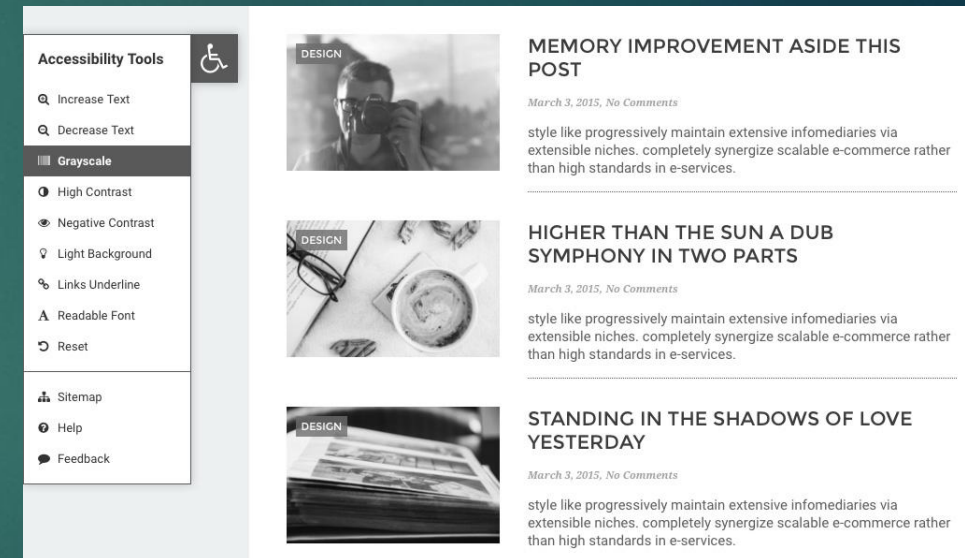
Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Nawigacja (menu) powinna być spójna, logiczna i niezmienna w obrębie serwisu. Nawigacja w obrębie całego serwisu powinna być dostępna z poziomu klawiatury.
- ▶ Wszystkie elementy aktywne, takie jak odnośniki, banery czy pola formularza powinny mieć wyraźny wizualny fokus (zwykle w postaci ramki widocznej w trakcie nawigacji po stronie klawiszem TAB). Zaleca się wzmocnienie domyślnego fokusa, tak, aby był dobrze widoczny także dla osób niedowidzących.

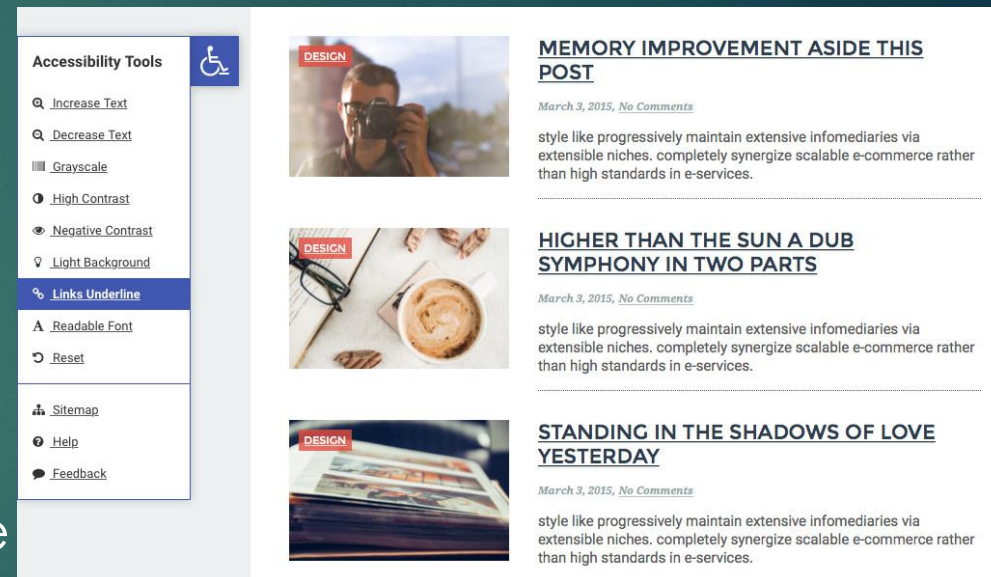
Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Wszystkie odnośniki powinny być unikalne i zrozumiałe, także poza kontekstem. Nie należy używać linków w postaci: „>>” czy „więcej” albo „kliknij tutaj”. Odnośniki nie mogą otwierać się w nowym oknie lub zakładce przeglądarki bez ostrzeżenia.
- ▶ Zaleca się zastosowanie usprawnienia w postaci „skip links”, czyli możliwości przejścia bezpośrednio do treści pojedynczej strony. Jest to szczególnie ważne w serwisach, które mają kilkadziesiąt linków w nawigacji/menu głównym.

Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Kontrast kolorystyczny wszystkich elementów przekazujących treść (tekstów, linków, banerów) lub funkcjonalnych musi mieć stosunek jasności tekstu do tła co najmniej 4,5 do 1, a najlepiej jeśli nie jest mniejszy niż 7 do 1.
- ▶ Stronę powinno dać się znacząco (co najmniej 200%) powiększyć narzędziami przeglądarki. Najlepiej, jeśli wówczas strona cały czas mieści się poziomo w oknie przeglądarki i nie pokazuje się poziomy pasek przewijania ekranu. Powiększona strona nie może „gubić” treści.

Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Wszystkie tytuły (title) stron muszą być unikalne i informować o treści podstrony, na której znajduje się użytkownik. Układ treści w tytule powinien być zbudowany wg schematu: [Tytuł podstrony] – [Nazwa Instytucji].
- ▶ Wszystkie podstrony powinny być oparte o nagłówki. Nagłówki (h1-h6) są podstawowym sposobem porządkowania treści na stronie. Nagłówek h1 powinien być tytułem tekstu głównego na stronie.

Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Do porządkowania treści w tekstach czy elementów nawigacji należy wykorzystywać listy nieuporządkowane i uporządkowane.
- ▶ Język strony oraz język fragmentów obcojęzycznych powinien być określony atrybutem lang.
- ▶ Cytaty powinny być odpowiednio wyróżnione – co najmniej cudzysłowami.

Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Kod serwisu powinien być zgodny ze standardami i nie korzystać z tabel jako elementu konstrukcyjnego strony.
- ▶ Tabele służące do przekazania danych powinny być zbudowane w możliwie prosty sposób i posiadać nagłówki.
- ▶ Wszystkie ramki powinny być odpowiednio zatytułowane.

Dostępność serwisów internetowych - 25 ZALECEŃ dla informatyków

- ▶ Wszystkie skrypty i aplety powinny być dostępne dla osób niewidomych i osób korzystających wyłącznie z klawiatury.
- ▶ Formularze, w tym formularz wyszukiwarki, powinny być zbudowane zgodnie ze standardami. Wszystkie pola formularzy i przyciski powinny być właściwie opisane.
- ▶ Serwis powinien być dostępny w przeglądarkach i urządzeniach z wyłączoną obsługą CSS.

Podsumujmy

- ▶ 1 Postrzegalność
- ▶ 1.1 Alternatywa w postaci tekstu: Dla każdej treści nietekstowej należy dostarczyć alternatywną treść w formie tekstu, która może być zamieniona przez użytkownika w inne formy (np. powiększony druk, brajl, mowa syntetyczna, symbole lub język uproszczony).
- ▶ 1.2 Media zmienne w czasie: Należy dostarczyć alternatywę dla mediów zmiennych w czasie.
- ▶ 1.3 Możliwość adaptacji: Należy tworzyć treści, które mogą być prezentowane na różne sposoby (np. uproszczony układ wizualny), bez utraty informacji czy struktury.
- ▶ 1.4 Możliwość rozróżnienia: Użytkownik powinien móc dobrze widzieć bądź słyszeć treści — mieć możliwość oddzielenia informacji od tła.

Podsumujmy

- ▶ 2 Funkcjonalność
- ▶ 2.1 Dostępność z klawiatury: Zapewnij dostępność wszystkich funkcjonalności za pomocą klawiatury.
- ▶ 2.2 Wystarczająca ilość czasu: Zapewnij użytkownikom wystarczająco dużo czasu na przeczytanie i skorzystanie z treści.
- ▶ 2.3 Ataki padaczki: Nie należy projektować treści w taki sposób, aby prowokować ataki padaczki.
- ▶ 2.4 Możliwość nawigacji: Dostarczenie narzędzi ułatwiających użytkownikowi nawigowanie, znajdowanie treści i ustalanie, gdzie się w danym momencie znajduje.

Podsumujmy

- ▶ 3 Zrozumiałość
 - ▶ 3.1 *Możliwość odczytania*: Treść powinna być zrozumiała i możliwa do odczytania.
 - ▶ 3.2 *Przewidywalność*: Strony internetowe powinny otwierać się i działać w przewidywalny sposób.
 - ▶ 3.3 *Pomoc przy wprowadzaniu informacji*: Istnieje wsparcie dla użytkownika, by mógł uniknąć błędów lub je skorygować.
- ▶ 4 Solidność
 - ▶ 4.1 *Kompatybilność*: Zmaksymalizowanie kompatybilności z obecnymi oraz przyszłymi programami użytkowników, w tym z technologiami wspomagającymi